

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Šifte tsadiqim

Lerner, Pinḥas <mi-Dinovits>

<ץיבונידמ> סחניפ

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 5681 [1920 oder 1921]

ורתי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9418

בהפטר

מהרב הלדיק וכי מאפטא כ"י שאמר בשם הרב הלדיק וכי מאפטא ר' אפרים

ז"ל וגן אש יראה ורונח בארבעים אלף בישראל (שופטים ה' פסוק ח) ע"ד אוננים ז"ל (סנהדרין ק"ח) יתן כעפר חרצו כקטן נדף קשתו חד אונן דכי הוא שדי אברהם אבינו עפרא ה' קייפי גיילי הוא גירי ובגדרש איהא חד אונן ויהי איהו (תינו הנוכחים) שדי ליה קייפא הוי עפרא גירי הוי גיילי ונפקא מינה זין צי הפירושים לפירוש הראשון הוא אברהם אבינו בצחית רונח דקטל אחרים אזל לא הוי צדיק לאילי אנפשיה ולפירוש השני הוא אברהם אבינו בצחית וגן לאילי ולהגין על נפשיה אזל לא הוא צידו צחית רונח ליקטיל לאחריני ואנרו ז"ל (זוה"ק פ' ורח פסוקו ואברהם היה יהיה וגו') כה יהיה זרעך יהיה בגוועריא תלתין כי זכל דור ודור יש שלשים לדיקים באברהם אבינו וידוע דאין דור פחות וון סנודי ריבוא הוי שלשים לדיקים צסנודי ריבוא עולה לחצבון כל לדיק שני ריבוא דהוא עשרים אלף מולא דלשני לדיקים הוא לבו ארבעים אלף בארבעים אלף מיישראל כוללים שני לדיקים באברהם והוא אחד צחית רונח והשני צחית וגן הוי בהתאסף ראשי עם ומולא בהם ארבעים אלף כולל ביניהם שני לדיקים דהוי וגן ורונח וסוד אינם לריקים לוגן ורונח הגשונים וה"ל וגן אש יראה ורונח בארבעים אלף מיישראל וספתים יתק עכ"ל ואמר הרב הכ"ל שולח אחר כך בתנא דצי אליהו סוף פ"י כרונן עס דברים אלו

יתרו

באחד הקונטרסים ונעיקר הפרשה ואלאחי צהלקוטים צכ"י א"ל ז"ל והעתקתי לכאן:

איעצך

ויהי אלהים עונך ויכלת עונוד וגו' ומהרז הלדיק וכי מאפטא כ"י דנושע אש לא יעטרו אלהים צזה לא יוכל לעונוד ויל"ד הלא היכולת ציד ד' לעזור צדרך אחר גם כשלא יעטרו צזה אוננס היצת עונוד הוא לשון הפלה ע"ד אונורו וישכס אברהם צצוקר אל הוקוס אשר עונד עס וגו' ודרשו רז"ל אין עונידה אלא הפלה שחאנור ויעונוד פחאס ויפלל וגו' והנה לדיק יסוד עולם כל צאי עולם ונשאס עליו ונורו ערדתי צהס יצא לפענוים לצילצול הפלה אזל ויה יעשה עגס זהו רלון הנורא צ"ה הוא ועת לעשות לד' וגו' וה"ל איעלך ויהי אלהים עונך צזה אז חוכל עונוד להייה זך ולא ונלוחלך צנווחין קדיסין צתפלה ואס לא יעלך אזו לא חוכל להתפלל צשכל

ר' כציכול קורח להסס זה ויעזור ד' על פניו בעזרת ירחת ד' על פני האדם ונחלבס ציראה ואהבה אז ויקרא ד' אל ד' עכ"ל ונכבים קלח לפירוש הר"ן ז"ל לשיעור רצונו הגדול הלדיק וכי מאפטא כ"י שאמר ויה שכתוב בגדרש שהקצ"ה אהב שציעית ונשים צחר השנת וצחדשים צחדש השציעי ונשים שציעי : וצשונויות יוצלות : וצאוסים ונשה רצונו שהוא שציעי לצברהס אצונו וכי ולנה לא חסצ גם חג שצועות שהוא אחר שצעה שצועות לקפירה ול"ל דסייר ונאחי סייר דהאי סייר סייר ונדה אונח שהוא ונדה שציעית עכ"ל ונשוע ג"כ כפירוש הר"ן גאון ז"ל ואמר הרב הלדיק הכ"ל העעס שהוצה הש"י השציעית ונפני שהוא יחצרך ונחצב ולכותו שהיא ונדה השציעית עכ"ל (ו"ל ונדרש רצח אונור ע"י כ"ע) כל השציעית צציון לעולם לעונלן השציעי צציו השונים ושני השונים וכי וערבות וכתיב סולו לרוב צערבות ציה כנו : בארלות שציעית חציה ז' ארץ ישראל ונשנות סן ארץ ארונה וכי ונצל וכתיב והוא ישפוט הכל צלדק : צדוות שציעית חציו : חדס : שח : ארט וכי חטך וכתיב ויחלך חטך אח האלחי באצוח שציעית חציון חציהס ילחך יעקב לוי קתה עוננס ונשה וכתיב ונשה עולה אל האלהים : צצנים השציעית חציו שחאנור דוד הוא השציעי : צוולכים השציעי חציו : שחול : איס צונת דוד עגנה וכי אקח וכתיב ויקרא אקח אל ד' : צצנים השציעית חציו שחאנור והשציעית חשוונטה : צשונויות השציעי חציו שחאנור וקדשתס אש ענה החנושים : ציונים השציעי חציו שחאנור ויברך אלהים אש יום השציעי : צחדשים השציעית חציו שחאנור צחדש השציעי באחד לחודש עכ"ל ונדרש ונ"ש הרב הכ"ל העעס ונפני שהוא יחצרך ונחצב ולכותו שהוא ונדה השציעית עכ"ל כן הוא צזוה"ק (לך לך) ונשוק אחרי הדברים האלה וגו' ונאחי חונא קצ"ה לנייה לנשותיה וכי אלא אחון דשנויה חקיקון ציה קצ"ה יהי יקרא לשנויה וכי ע"ש :

הזוור

לדבריו ואפ"ל צזה הוא עשנו ולו לחנתי ענו כי ונשהספכות לירופי אלו האותיות נחמה ר' וכתיב לו צזא"ו ע"ד ענו חנכי צלרה ואנור הרב הלדיק ר' ברך ז"ל כי הש"י עשנו ונחן לבו כשנה הקדוסי עת צאפניו כשנות חיים ונוקור הצרכה וחלק אלהים ועל ונחלקו והוי עשנו כשהוא לחנתי נקראים הא כ"ל ואפ"ל ולי צקרי אינתי כשולח לחנתי צכתיב שאין צו חסיצים צעירתי לכלוס וצצחית אין אז ולו לחנתי ד אונורו כי אחס הועעו ווכל הטוים שנייעטתס עליוכי זה צחרתי צכס כי צין רעויה ונסיבלה כלונור כמו שהוא ע"ש של האדם כן ונשובלה וכן כשרשת השכינה צחדס : עוניה הוא לשון רלון ע"ד רעו דיליה דגליה ליה וכי :

תינוח על כח כח ד' רצונו ז"ל צר צמקום וצבן עש' ר' ויהי אלא חכ' ימים ונ' צעתי צדי דאחתי ונש' ח' יום אלא כ' צוה צש' ח' יהיה ד' ירופי א' ל' ולעתי כשיוונתה צשוכלתה אפ"ל ע"ד אונורו כ' ע' צהר ל' יום הגורל יח' ונ' ונחתי ש"י דצ"ה ידס שיעתה וד' שיעתה שאנור ז"ל ע"י וצ"ה ור"ל צבס ו הטווחה ל' עטרו ח' ושנו אחר לפי דעת צוסופת ז"ל שאנור ז"ל יחונן אפילו חטא וא' צ' ולפי זה ז"ל אונור כי הנשתי צ"ה הוי חלק

בשכל זך וחדע שלזה רטור צ"ה וצ"ה לויים בחלודך בעסקך
 צרבים היה עונך ונאלף הפלות כי גם זה ודרכי השם הוא
 וכל דרכיה דרכי נועם ונחיצותיה שלום עכ"ל הקדוש וז"ל
 וי"ר פרשה משפטים לנ"ד ואיש חרומות יתקנה זה חכם
 שיועד הלכות ונדרשות ואגדות ויתום ואלמנה הילכו
 אללו שיעשה דין צדיקה והוא חונן להם עסקו חיי צדקנות
 ואינו פטי לעסקו בלכך ואמר אלהים וועלה אני עליך
 כאילו החרצת את העולם ועליך נאמר ואיש חרומות יתקנה
 אלך ונלך צדקנות יעמוד ארץ וז"ל אלוהו רבא פרק לוד ח"א
 וכשנסקו את רש"י ואת ר"י יסוועאל כי"ב להר"י היה רש"י
 צדקה ואמר לו יסוועאל נפטי ונה אתו כהרבין בעובדי ע"ז
 וכוחללי שצחוק וכאכלי כצילות ונריפות שקלים ורנשי תהא
 ויחתינו ח"ל ר"י יסוועאל אני אדון לפטיך לפענוים היה לנו
 לשפוע את הדין ולא שפטי אתו צדקנות ולפענוים צדק עלי
 שקר והעידו לפטי ולא חקרתו ודרשתי היטב ועצרתו על נ"ש
 צדקה ודרשו השופטים היטב לכן כחייצנו וייתה ע"ז או
 לפענוים לפטינו לאכול ולשתות וצדק צדקנות הפעם יתועים
 ואלמנית ואמר להם השומע שלטו אין השעה פטיה לנו וכונאלו
 האלמנה ויתום ונעולין צדק ורחא כונה גדול עונשו של דבר
 שחונן כל אלמנה ויתום לא העטון וגוי כי אם לעק ילעק
 וגוי והרבותי אחכם צדק וגוי עכ"ל ע"כ ריכ"י השופטי לשפוע
 חונת ולריכ"י לחקור צדקתה ודרישה כל השופטים צדק
 אלהים ולדקק צדקהים אמת :

אנכי ד' אלהיך וגו' לא יהיה לך אלקים אחרים על פני
 וגו' ונלשון לא יהיה לך משווע שהוא הצנחה
 להצא דודאי לא יהיה לך כמו לא יהיה לך עקר ועקר' וגו'
 וקשה הכי חיצעי ליה לנינוור צלשון ליווי לא העשה לך
 אלקים אחרים וגו' . אכן יל"פ שהוא לשון הצנחה הקצ"ה
 ונצטיחו צודאי שהגם שפיה ח"ו אין עושים רטור ועוברי
 כריתות הצרות ונאצו ח"ו וי"ו לא חליפנו ונאצת הצותיט
 שדנקו צו והגם שלפי הצרות שברה עם הצרהם להיות לו
 לאלהים ולצדק אחריו יתחייב הדין שצדק ח"ו ישראל יהו
 עוברין הצרות ואין עושים רטור גם הוא רשאי לעבור כמו
 שפסקו הפוסקים צ"ד ק"י רל"ו צדקים שכעצמו זה לזה דאם
 עבר אחד על השבועי קוצ אינו חייב שכנגדו לעמוד בשבועתו
 וכן וליטו צדקת הצרות כשבועת הצרהם לאציוולך ואח"כ
 עברו הפלשתיים על השבועה וכפטרם גם ישראל ונשבועתם
 וכלתם שושון עונה וי"ו כאן בקימי חזר וכעצמו להם להצטיח
 צדק הגם שצדק ח"ו יעצרו על התנאי וי"ו לא יחליפם
 והשבועה צדק היה צדקה שכפל דבריו אכ"י ד' אלהיך וגו' לא
 יהיה לך אלהים אחרים וגו' והוא לשון הצנחה צדקת וחזיק
 הדברים ושיעור הכתיב ע"ה אכ"י ד' אלהיך לעולם וגם
 אנו ונצטיחך שצודאי לא יהיה לך אלקים אחרים וגו' כי
 אחר שלא חציצך לעולם ולא חליפך לא תלטרכו לבחור
 צדקת חמלנו כי למה לכה להחליף וי"ו חיים וי"ו וחזק

צדקים עומדים וקרוחים והכפלה הדברים היא כמו שבוע
 כאומרם ז"ל (שבועות ל"ו) הן הן לאו לאו שבועה וכן ולא
 כמו הן הן ע"י צדקה פי וירא ק"י . ואפ"ל עוד שיעור
 הכתוב ע"ה אכ"י ד' אלהיך אשר הילחתיך ונאחץ ואלים
 ונצית עבדים עפ"י אומרם ז"ל בשעת צדקת י"ו סוף היה
 קטרוג הללו עובדי ע"ז והללו זכ"י ואפ"כ לא שווע הקצ"ה
 לדברי הנקטרג צדק חקדו והצנחה אמת וי"ו חליפתי
 והעצירתו צדקו וקוס פרעה ורכבו רונה צים הרי דוננפלה
 פרעה אתו לנודין דהגם דעובדי ע"ז אכן ח"ו וי"ו לא יחליפתי
 צדקתו אחרת וצודאי ונלך עלינו לעולם ועד ולפ"ו אכ"י
 ד' אלהיך גופא כחוננו לנו וכך שיעור הכתיב אכ"י ד' אלהיך
 לעולם הגם שחתי עובדי כריתות הצרות ח"ו והא רח"ה אכ"י
 הילחתיך ונאחץ ואלים ונצית עבדים פי ונצית שהייתם
 עבדים לע"ז ואפ"כ הילחתיך וזה לך האמת שלא חציצך
 עוד לעולם וצודאי לא יהיה לך אלהים אחרים וגו' והוא
 לשון הצנחה וחזוק הדברים ככ"ל :

אנכי ד' אלהיך וגו' וקיים לא תחלוה צית רעיון
 וגו' לקשר רישא לקיפא חפ"ל ע"ד דצדיקים
 ז"ל צדקת שיר השירים רבה צפוק עילה וכשנחה צדק וגו'
 ונעשה צדקה אחת צלדין ששהה עשר שנים עם צעלה ולא
 ילדה אמתו גבי רש"י צע"ן לנשתצקא דין ונדין חונן להן
 חייבן כשם שצדקתם זה לזה צדקתם ונשתצקא כן אין אמת
 ונשתרשין זה וזה חלף ונחך ונאלך ונשתחה סלכו דדרכיו וע"ז
 לעלמן יו"ע ועשו קעודה גדולה ונכרתו יתרו ודאי כיון
 שנתשעה דעמו עליו חונן לה צדק ראה כל חפץ טוב שיש
 צדק עול אמתו ולכי לבית אביך ונה עשתה היא לאחר ע"ז
 רונה לעבדיה וינשפחתי ונאמר להם שאלו צדקתם והולכת
 לבית אבא צדקת הלילה נכער ונשתתיה כיון דפג חזויה
 חונן לה צדק יסבן אני נחון חוננה ליה צדקת אבא חונן לה
 ונה לי צדקת אביך חוננה ליה ולא כך חוננה לי צדקת כל חפץ
 טוב שיש צדקת עלי אמתו ולכי לבית אביך אין חפץ טוב
 לי צדקת יתרו מונך הלכו להם אלל רש"י ועמד והתפלל
 עליהם ונפקדו וגו' ישראל הנחכים ליטועת הקצ"ה צדק
 יום ואזורים אין לנו חפץ טוב צדקתם אלא אמת ע"ז ח"ו
 נבילה וכשנחה צדק . לנערוכא שהלך צעלה הולך ונבילה
 וחתיכה לנודית ח"ו וצדק חוננו לה צדק חוננה להי ונא
 איכפת לי ששנחה כלותי . כיון שצדק חתיכה חוננו לה
 צדק חתיך חוננה להו ונא איכפת לי ששנחה צדקת
 חוננו לה צדק הולך צדקת חוננה להו האי חדוהא שלי ונח
 חדו על חדו כך לע"ל צדק חוננה להו ואזורים לירושלים
 צדק ונחזק יצאו והיא חוננה להם ונה איכפת
 לי ונחזק על לך תאונה חוננה ונה איכפת
 לי כיון שאמר לה הנה ונלכך יבא לך לדין
 וכשע חוננה הא חדוהא שלי ונה דכתיב גילי
 ונא

מאוד בת ליון וכתיב (זכריה 3) רני ושמחי בת ליון בחתונה
 שמה היא חתונה (ישעיה סח) שום אשים צדי תגל כפסי
 באלהי . דיא נגילה וכסענהה נך רי אבין פחה זה היום עשה
 רי נגילה וכסענהה צו און אמי יודעין ציי לשונות אס צייס
 אס בהקב"הס כיון שבה שלמה ופירש נגילה וכסענהה נך היא
 בהקב"הס . נך ציטענך . נך צוטרך . נך צוטרך עכ"ל
 המדרש הנה לדיק כזה שהיא צוטרך נגילה וכסענהה נך
 יערב לו ידיות די ונטפח לך צוטרך אז יסיר ונטו כל
 החותם הגופניות והחומר יעשה למה וז"ל אנכי די אלהיך
 כסענא לצוטרך כזו שמדע ומעשים אהבה אליקות ומצוין
 שחכמי די והצבתי גדלה על כל ואז ונוילא לא תחזיקו וגי
 ונזה יובן קטיות הרעוץ ז"ל אך סייך לאז בלא תחזיקו דבר
 שאין ציר אדם להזהר וכו' עכ"ל ולהכיל כיחא כי אס יתן
 אים אס כל הין ציחי בהצנה צו יצו לו ונוילא יסיר
 ונטו כל מעשיו עלם ולא יחזיק ולא יחמוד וכן נקיפא
 לרישא וידרש עפ"י דבריהם ז"ל שאין אדם יוכל לבא
 לצוטרך שיצוין ומעשים אהבה די עד סיקר ונטו כל
 המעשיו עולם והאון וכך היא דרכה של חיה פת צונח חאלל
 ופי און סכוכה שיחבל רק פת צונח והלא רצוני הקדוש
 סתיה לו כל מעשיו עולם כידוע והגמול ואמר גלי יודע
 לפיך שלא כסיתי אפילו באלבע קענה שלי וכו' אלא
 סכוכה סירגים בכל מעשיו ונטעוים העולם רק מעש פת
 צונח והוא ללך סקר ונטו כל מעשיו האון וכזה שועתי
 מהרב הלדיק **מאפטיא** כ"י אורה על עצמו סכל ונאלכים
 ומעשיו ונטעוים שאוכל ונרגים צו ונריות וטעוים כלענה
 ואש עכ"ל . ולזה לריך זהירות יתירה וכטיצא אדם
 לצוטרך וז' אז ונוילא ונרגים אהבה הקב"ה ובכל דרכו ידע
 שאין קדוש כז' ואין אהבה אהבה הש"י ומחיד די לבדו
 הקבל עליו דיצור אנכי די אלהיך בכל מעשיו ומכועותיו
 וז"ל לא תחזיקו וגי וז' תקבל עלך אנכי די אלהיך וגי
 ובכל דרכיך נה אור לאור צהור החיים :

משפטים

(עיקר הפרשה ומשפטים חקר וכאזד הקונטרס ומצל וגו'
 חלח ונאלחי צהלוקעים כ"י של א"ח ז"ל והעמקתי לבאן) .
אלה המשפטים אשר תשים לפנים וגי ונרצו הלדיק
מאפטיא כ"י תיקון הדינים צנה סהא
 לפנים היינו חותיות שלפני סס אלמים סהא סס
 אכדע"ס וורה רחמים פשוטים עכ"ל הקדוש :
בוהיק פרשה זו כי יכלו אנשים אילין ויבאל וק"ס .
 ומפס אשה הרה דא כנסת ישראל . וילאו
 לדיה צנלותא . ענש יענש הק"ו . כאקר יסית עליו צעל
 אשה דא קב"ה עכ"ל . ואפשר לפרש גורר אונורו וכתן
 צפוליים לפי שמדע ומחלוקה הרעוץ והרעוץ ז"ל הרעוץ
 יל צספר המדע כהצ כי עעס חויב העכו"ם הוטעצדים

הוא ללך סלא אונר די אונס פי וכו' והיטיגורו החלצ"ד
 והרעוץ ז"ל כי וזה צכך סוף סוף ואלה עושים צקיום דבר
 הולך . ופירשו סס ז"ל כי הצינש הוא ללך סהוקיפו לענות
 יתר וכדי העברה אש"ר גור די והוא אונורו אמי קלפתי ונעע
 והס עצרו לרעה וכו' עכ"ל . וז"ל וכתן צפוליים כלומר
 סהקב"הס וצית דו"ט הלדק יספצו צדבה סס אס עור לרעה אס
 לא ולזה גורר אונורו ואס אסין יהיה היינו סעור לרעה אז
 ונחח כפס חחח כפס :

או יאמר

ענש יענש כאקר יסית עליו צעל האשה פי
 שאין רשות להק"ס להעניש וליסר לישראל
 אלא כפי אשר יסית עליו צעל האשה פי כפי וזה סגור
 הש"י על ישראל . ונלח עליו קחי על ישראל ויובן על פי
 דבריהם ז"ל (כחוצית פי צ' דייני גזירות) ג' סצונות הללו למח
 ג' פעוים כתיב הסצנתי אהכס צכות ירוסלים וגי) אחד
 סלא יעלו ישראל צחומה . ואחד סהסציע הקב"ה לישראל
 סלא ינורו צעכו"ם . ואחד סהסציע הקב"ה אס העכו"ם
 סלא יסעצדו לישראל יתר ונדלו וכו' עכ"ל . וזה ונחיר
 הצחיב להק"ס ואיור לו סלא יענש לישראל אלא כפי וזה
 סיסות עליו על ישראל צעל האשה דא קב"ה . ואס לא
 יקיים סצונותיו אז וכתן צפוליים צחצצין לרק ואס אסון
 יהיה ונחח כפס חחח כפס ע"ד אונורו ז"ל (ראש הסנה
 פי"ג) חחח כח"י אציח וזה ונחח סברל אציח כסך וחחח ר'
 עקיבא ומציריו וכו' וז' ועלו מוסיעים צהר ליון לספיע אס
 הר עסו והיתה לדי הנוליכה :

תרומה

(עיקר פרשה תרומה חקר וכאזד הקונטרס ומצל וגו'
 חלח ונאלחי צהלוקעים כ"י של א"ח ז"ל והעמקתי לבאן) :

וראה

ועשה צחצחיתם אשר אהה ונראה צהר וגי כי
 הילת"ד נקרא הר כו"ט לעתיד ידעה ללדיקים
 כהר וכל וזה סנוראה הרה לצני אדם ונקיחס ונחויצ
 האדם לעשות האיופק צדוגונתו וזה צחצחית הזה סההר
 ונראה אוחך צחצחית הזה מעשה צקדושה עד"ו אס ונכטיס
 נך סהפארות נגד צני אדם חכטיס וייד סהספארות זה
 לקדושה ועד"ו כעס ונאה וכוילא . וכל סהודות חכטיס
 לסכלל קדושה :

וראה

ועשה צחצחיתם וגי כי צעה"ע ז"ל ג' צוקרה
 סכא ואידך וראה אס דרך עולב צי . וראה צכיס
 לצניך פי" אס דרך עילב צי וראה ועשה צחצחיתם אשר
 אהה ונראה צה" סחצח להר סצית לבית המוקד לסהפלל
 ולסהדות ויחכפר לך כונו סקיר סלונה צחצחיתם אס יחעא
 אים לאיס וגי וצא אל המוקוס הזה ואס מעשה כן וראה
 צכיס לצניך עכ"ל צעה"ע ויכתן לפרש עפ"י דבריהם ז"ל
 צוהה הקדוש צחצחית ונארס חקר דליתצרו אסכרל לרצייט
 וכו' וסלנטא על כל איונן רצייח אפי זוערל צ"כ דליתצוין
לאהענשא